

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

la proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative

(nr.264 din 30.06.2022)

lectura II

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege, conform notei informative are drept scop implementarea acțiunii 1.1.4. a) din *Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025*, aprobat prin *Legea nr. 211/2021*, care prevede: *Instituirea unui mecanism de declarare și verificare a averii și integrității candidaților la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, a numirii în funcția de judecător și procuror și a promovării/transferării în funcție.* Aceasta acțiune are drept scop instituirea obligației de declarare a averii la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, în vederea asigurării integrității transparente în rândul viitorilor audienți ai Institutului. Adicional, proiectul urmărește îmbunătățirea unui șir de aspect administrative ce se referă la componența, selectarea și activitatea organelor de conducere ale Institutului, în vederea asigurării unei reprezentativități proporționale a organelor de administrare a sistemului justiției.

Proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură în ședința plenară din 13 iulie 2022.

Pentru lectura a doua a fost examinat avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și Raportul de expertiză anticorupție, de asemenea, au fost examinate un șir de avize care au fost recepționate. Sinteza amendamentelor deputaților este parte integrantă la prezentul raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi (7 voturi – pro), propune proiectul de lege nr.264 din 30.06.2022 spre examinare și adoptare în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Olesea STAMATE
Președintele Comisiei

SINTEZA

**amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(nr.264 din 30.06.2022)
lectura II**

Nr. d/o	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei
1.	<p>Art. I. - Articolul 24¹ din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 59-60, art. 664), se modifică după cum urmează:</p> <p>se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Judecătorul ales în funcția de director sau director adjunct al Institutului Național al Justiției se detașează din funcție pe durata exercitării mandatului.”;</p> <p>la alineatul (5), după textul „și alin. (2)” se introduce textul „și (2¹)”.</p>	<p>Deputata Olessea Stamate</p> <p>Art. I va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. I. – Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 63), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 9, alineatul (7) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(7) După înscrierea în Registru, candidatul la funcția de judecător este supus obligatoriu testării la poligraf conform Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).”.</p> <p>2. Articolul 24¹:</p> <p>se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Prin derogare de la alin. (2) judecătorul ales în funcția de director sau director adjunct al Institutului Național al Justiției se detașează din funcție pe durata exercitării mandatului.”;</p> <p>la alineatul (5), după textul „alin. (2)” se introduce textul „și (2¹)”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>„Art. I. – Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 63), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 9, alineatul (7) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(7) După înscrierea în Registru, candidatul la funcția de judecător este supus obligatoriu testării la</p>

		<p>Argumentare Ministerul Justiției</p> <p>Noua redacție a art. I se impune în contextul introducerii punctului 1, prin care se propune o nouă redacție a art. 9 alin. (7) din <i>Legea nr. 544/1995</i>. Această modificare este necesară pentru a stabili expres obligația parcurgerii testării la poligraf după înscrierea în registru a candidaților la funcția de judecător. Or, la moment, norma nu este suficient de clară cu privire la aspectul temporal al testării la poligraf.</p>	<p>poligraf conform Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).”.</p> <p>2. Articolul 24¹: se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins: „(2¹) Prin derogare de la alin. (2) judecătorul ales în funcția de director sau director adjunct al Institutului Național al Justiției se detașează din funcție pe durată exercitării mandatului.”;</p> <p>la alineatul (5), după textul „alin. (2)” se introduce textul „și (2¹)”.</p>
<p>2.</p>	<p>Art. II. - Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 387, art. 789), se modifică după cum urmează:</p>	<p>Deputata Olesca Stamate</p> <p>1) La art. II pct. 6, textul „la alineatul (1), după cuvintele „<i>în specialitățile juridice</i>” se introduc cuvintele „<i>stabilite de Consiliu</i>”, se substituie cu următorul text: „<i>la alineatul (1), ultimul enunț se exclude</i>”;</p> <p>2) La art. II pct. 6, textul „e) declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal precedent, în conformitate cu modelul prevăzut în</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>Pct.6 are următorul conținut: „6. Articolul 15: la alineatul (1), după cuvintele „în specialitățile juridice” se introduc cuvintele „stabilite de Consiliu”; la alineatul (2): litera b) va avea următorul cuprins: „b) copia diplomei de licență în drept, copia diplomei de studii superioare de master în drept sau echivalentul acestora;”; litera c) se completează cu textul „sau copia actului confirmativ care atestă vechimea în muncă;” . literele d) și e) vor avea următorul cuprins: „d) certificatul de cazier judiciar detaliat; e) declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal precedent, în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 133/2016 privind</p>	<p>anexa nr. 1 la Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.” se substituie cu următorul text:„e) declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal precedent și pentru anul în care a fost depusă cererea de înscriere la concurs, în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.” .</p> <p>Argumentare Ministerul Justiției</p> <p>1) Amendamentul urmărește excluderea condiției de vechime în muncă, de cel puțin 2 ani în specialități juridice, pentru admiterea la cursurile de formare inițială a candidaților la funcția de judecător. Remarcăm că o astfel de condiție în privința candidaților pentru admiterea la cursurile de formare inițială la funcția de procuror nu există, fapt ce denotă o reglementare neuniformă a mecanismului de accedere la formarea inițială a candidaților pentru funcțiile de judecător și procuror. Adicional, acest amendament are drept scop extinderea numărului de candidați care se vor putea înscrie la concursul de admitere în Institutul Național al Justiției. Or, persoanele cu experiență profesională mai mult de 2 ani, nu sunt motivate în aceeași măsură de a urmări cariera de judecător.</p> <p>2) Amendamentul este necesar pentru a institui obligația declarării averilor și pentru anul în care a fost depusă cererea de participare, nu doar pentru anul fiscal precedent.</p>	<p>1) La art. II pct. 6, textul „la alineatul (1), după cuvintele „în specialitățile juridice” se introduce sintagma „stabilite de Consiliu”, se substituie cu următorul text: „la alineatul (1), ultimul enunț se exclude.” .</p> <p>2) La art. II pct. 6, textul „e) declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal precedent, în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.” se substituie cu următorul text:„e) declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal precedent și pentru anul în care a fost depusă cererea de înscriere la concurs, în conformitate</p>
---	--	---

	<p>declararea averii și a intereselor personale.”;</p> <p>la alineatul (5), textul „,Muncii și Protecției Sociale” se exclude.</p>	<p>cu modelul prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.”.</p>
<p>3. Art. II. - Legea nr. 152/2006 privind Institutul National al Justitiei (republicata in Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 387, art. 789), se modifică după cum urmează:</p> <p>Pct.4 are următorul conținut:</p> <p>La articolul 9, alineatele (1)-(3) vor avea următorul cuprins: .</p> <p>„(1) Directorul este ales prin concurs, cu votul majorității membrilor Consiliului, pentru un mandat de 4 ani, fără posibilitatea de a exercita două mandate consecutive, din rândul persoanelor care au diploma de studii superioare complete în drept, fie</p>	<p>Deputata Olesca Stamate</p> <p>Art. II. - Legea nr. 152/2006 privind Institutul National al Justitiei (republicata in Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 387, art. 789), se modifica dupa cum urmeaza:</p> <p>La pct.4 al ART.II, alin.(3) al proiectului de lege va avea următorul conținut:</p> <p>(3) În cazul vacanței funcțiilor de director și director adjunct sau al lipsei acestora, interimatul funcției de director este exercitat de către o persoană din rândul conducătorilor subdiviziunilor Institutului, numită, cu acordul scris al acesteia, prin hotărâre a Consiliului. Interimatul funcției de director poate dura o perioadă determinată de cel mult 1 an.</p> <p>Argumentare DGJ</p> <p>De asemenea, atragem atenție la perioada interimatului funcției, în special la prelungirea cu cel mult 6 luni. De principiu, în</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Art. II. - Legea nr. 152/2006 privind Institutul National al Justitiei (republicata in Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 387, art. 789), se modifica dupa cum urmeaza:</p> <p>La pct.4 al ART.II , alin.(3) al proiectului de lege va avea următorul conținut:</p> <p>(3) În cazul vacanței funcțiilor de director și director adjunct sau al lipsei acestora, interimatul funcției de director și director adjunct sau al lipsei acestora, interimatul</p>

echivalentul acesteia, și ale caror calificare profesională și experiența de lucru din ultimii 5 ani sunt corespunzătoare pentru îndeplinirea atribuțiilor Institutului.

(2) Directorul își încetează activitatea la expirarea mandatului, în caz de demisie sau de deces. Directorul poate fi revocat, în baza hotărârii Consiliului, la propunerea a o treime din numărul membrilor Consiliului în cazurile de încălcare gravă a legislației, de constatare a calificării insuficiente sau a comiterii sistematice de abateri disciplinare.

(3) În cazul vacanței funcțiilor de director și director adjunct sau al lipsei acestora, interimatul funcției de director este exercitat de către o persoană din rândul conducătorilor subdiviziunilor Institutului, numită, cu acordul scris al acesteia, prin hotărâre a Consiliului. Interimatul funcției de director poate dura o perioadă determinată de cel mult 6 luni, care poate fi prelungit cu cel

situațiile în care survine vacanța funcției se instituie interimatul funcției, care reprezintă o perioadă de timp în care funcția vacantă este exercitată de o altă persoană decât titularul funcției.

funcției de director este exercitat de către o persoană din rândul conducătorilor subdiviziunilor Institutului, numită, cu acordul scris al acesteia, prin hotărâre a Consiliului. Interimatul funcției de director poate dura o perioadă determinată de cel mult 1 an.

	mult 6 luni în aceleași condiții.”		
4.	<p>Art. II. - Legea nr. 152/2006 privind Institutul National al Justitiei (republicata in Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 387, art. 789), se modifica dupa cum urmeaza:</p> <p>Pct.5 are următorul conținut:</p> <p>5. Articolul 10: la alineatul (1): cuvintele „în drept” se exclud; se completeaza cu alineatul (1¹) cu urmatorul cuprins: „(1¹) Mandatul directorului adjunct se incheie odata cu mandatul directorului, insa acesta continua sa-si exercite atribuțiile pana la numirea unui nou director adjunct. Directorul poate fi revocat, in baza hotararii Consiliului, la propunerea directorului.”</p>	<p>Deputata Oleseza Stamate</p> <p>Art. II. - Legea nr. 152/2006 privind Institutul National al Justitiei (republicata in Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 387, art. 789), se modifica dupa cum urmeaza:</p> <p>Pct.5 va avea următorul conținut:</p> <p>5. Articolul 10: la alineatul (1): după sintagma „în drept” se completează cu următorul conținut: „administrație publică sau management, fie echivalentul acesteia,” se completeaza cu alineatul (1¹) cu urmatorul cuprins: „(1¹) Mandatul directorului adjunct se incheie odata cu mandatul directorului, insa acesta continua sa-si exercite atribuțiile pana la numirea unui nou director adjunct. Directorul adjunct poate fi revocat, in baza hotararii Consiliului, la propunerea directorului.”</p> <p>Argumentare DGJ</p> <p>Potrivit prevederilor legii, directorul este asistat de catre un director adjunct. În absența directorului, directorul adjunct exercită atribuțiile acestuia. Actualmente, legea prevede că directorul adjunct este numit de Consiliu, la propunerea directorului, din</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Art. II. - Legea nr. 152/2006 privind Institutul National al Justitiei (republicata in Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 387, art. 789), se modifica dupa cum urmeaza:</p> <p>Pct 5 va avea următorul conținut:</p> <p>5. Articolul 10: la alineatul (1): după sintagma „în drept” se completează cu următorul conținut: „administrație publică sau management, fie echivalentul acesteia,” se completeaza cu alineatul (1¹) cu urmatorul cuprins: „(1¹) Mandatul directorului adjunct se încheie odata cu</p>

randul persoanelor care ai diploma de studii superioare complete in drept (...).Prin excluderea obligativității deținerii diplomei de studii superioare complete în drept, subînțelegem că în această funcție poate activa persoana, din orice domeniu de activitate. Pornind de la prevederile alin.(3) al art. 10, conform caruia, în absența directorului, directorul adjunct exercită atribuțiile acestuia, precum și de la argumentarea autorului de la pct.6 din nota informativa, unde se subliniază ca este imperativ ca directorul Institutului sa fie ales doar din rândul persoanelor cu studii superioare complete în drept, considerăm oportun de a stabili expres în lege cerințe speciale cu referire la funcția de director adjunct, dat fiind faptul că lipsa de experiență, competențele profesionale/studiile din alte domenii, ar face ca activitatea Institutului sa fie ineficienta.

mandatul directorului, însă acesta continuă să-și exercite atribuțiile până la numirea unui nou director adjunct. Directorul adjunct poate fi revocat, în baza hotărârii Consiliului, la propunerea directorului.”

Olesca STAMATE,
Președintele Comisiei

